

SHAHAR ATOFI VA SHAHARLARARO YO'LOVCHI TASHISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH

Xakimov Mavlonbek Solijon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti

“Transport logistikasi” kafedrası Stajyor-o'qituvchisi

Nizomov Oyatillo Dilziyodbek o'g'li

Andijon mashinasozlik insituti

“Transport logistikasi” yo'nalishi talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada yirik shaharlardagi avtovokzal va avtostansiyalarda yo'lovchi tashishni tashkil etishni takomillashtirish va samaradorligini oshirish to'g'risida ma'lumotlar beriladi. Andijon shahar misolida viloyatlararo va shahar atrofi yo'nalishlarida respublikamizda erishayotgan yutuqlar, davlat dasturlari va ularning bajarilishi. Bundan tashqari mavzuni hozirgi kundagi dolzarbligi va uning kelesidagi samarasi yoritilgan.

Kalit so'zlar. yo'lovchi tashish, avtovokzal, kassalar, transport, avtobus, shaharlararo, oqim, yo'nalish, hudud.

ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕЖДУГОРОДНЫХ И МЕЖДУГОРОДНЫХ ПАССАЖИРСКИХ ПЕРЕВОЗОК

Хакимов — сын Мавлонбека Салижана.

Андижанский машиностроительный институт

Стажер-преподаватель кафедры «Транспортная логистика»

Низомов — сын Оятилло Дилзиёдбека.

Андижанский машиностроительный институт

Студентка кафедры «Транспортная логистика».

Абстрактный. В данной статье представлена информация по совершенствованию организации и эффективности пассажирских перевозок на автовокзалах и автовокзалах крупных городов. На примере города Андижан прогресс, достигнутый в нашей республике на межобластном и пригородном направлениях, государственные программы и их реализация. Кроме того, освещена актуальная актуальность темы и ее влияние в будущем.

Ключевые слова. пассажирский транспорт, автовокзал, кассы, транспорт, автобус, междугородный, поток, направление, район.

INCREASING THE EFFICIENCY OF INTERCITY AND INTERCITY PASSENGER TRANSPORT

Khakimov is the son of Mavlonbek Salijan*Andijan Institute of Mechanical Engineering**Trainee-teacher of "Transport logistics" department***Nizomov is the son of Oyatillo Dilziyodbek***Andijan Mechanical Engineering Institute**Student of "Transport logistics" department*

Annotation. *In this article provides information on improving the organization and efficiency of passenger transport at bus stations and bus stations in large cities. On the example of the city of Andijan, the achievements of our republic in inter-regional and suburban areas, state programs and their implementation are also highlighted.*

Keywords. *passenger transport, bus station, ticket offices, transport, bus, intercity, flow, direction, area.*

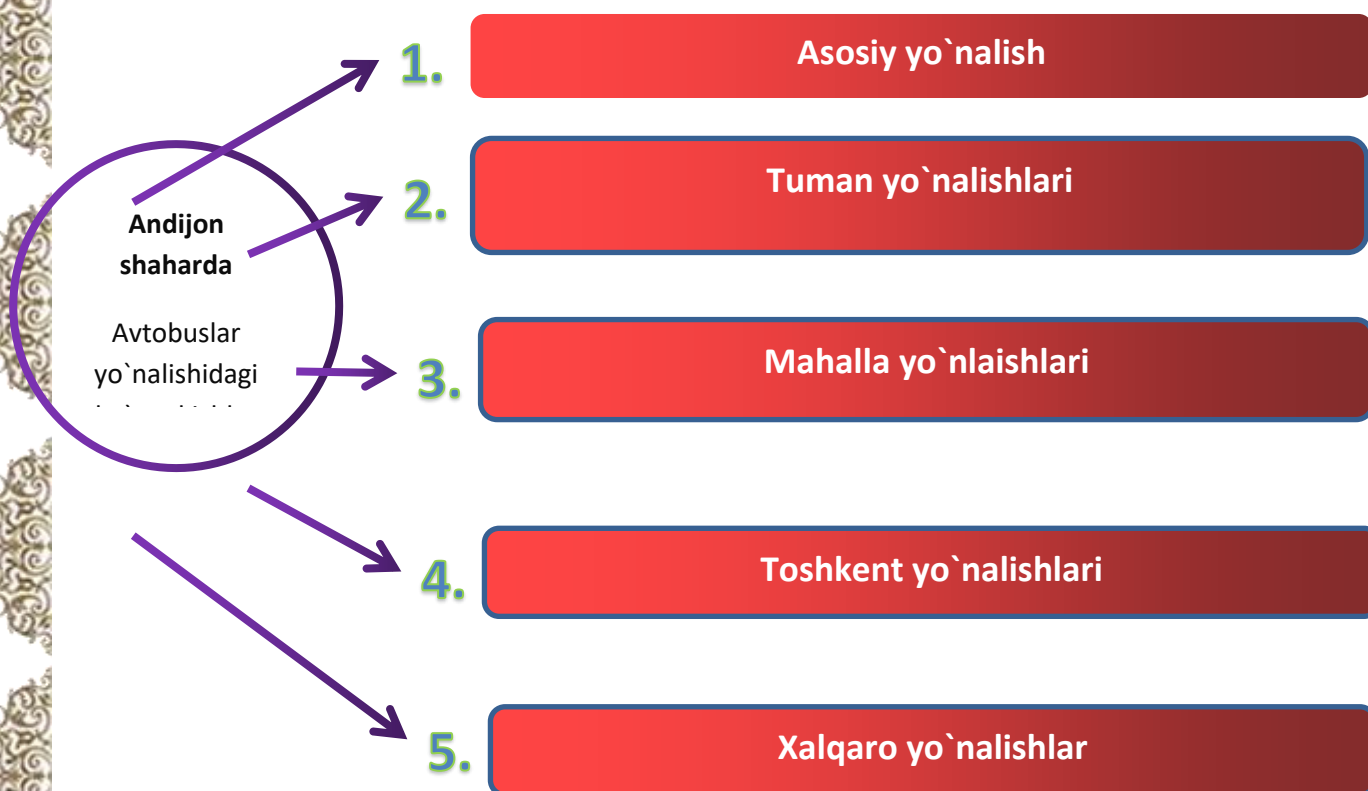
O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 09.06.2018 dagi 434-son "O'zbekiston Respublikasida avtomobil transportini boshqarish tizimini takomillashtirishga doir chora-tadbirlar to'g'risida" gi qaroriga binoan avtovokzal va avtostansiyalarni ilg'or axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bilan jihozlash, avtovokzal va avtostansiyalar hamda O'zbekiston Respublikasi Transport Vazirligi o'rtasida axborot-tarmoq aloqasining zamonaviy infratuzilmasini shakllantirish, ularning imkoniyatlaridan to'liq foydalanish maqsadida yo'lovchilar yo'nalishlarini birlashtirish, aholini yo'nalishlar, variantlar va belgilangan manzilga yetib boruvchi transport turlari haqida xabardor qilish yuzasidan xizmatlarning keng miqyosdagi ro'yxatini tashkil etish bo'yicha ko'plab maqsad va vazifalar belgilangan edi. Qarorga asosan mahalliy davlat organlari taarrufidagi umumiy foydalanish yo'nalishlarida oraliq to'xtash bekatlari xatlovdan o'tkazildi va yangi to'xtash bekatlari qurish, mavjudlarni rekonstruksiya qilish va ta'mirlashga bo'lgan ehtiyojlar aniqlandi va bu borada ishlar izchillik bilan olib borilmoqda[1].

O'zbekiston respublikasi prezidentining 2022-yil 1-martdan boshlab shahar, shahar atrofi, shaharlararo va xalqaro yo'lovchilar tashish yo'nalishlarini birlashtirish yuzasidan ochiq tenderlar faqat elektron axborot tizimi orqali o'tkaziladi. O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan so'ng ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy o'zgarishlar hayotga izchil joriy etila boshladi. Hozirgi kunda Andijon shahardagi avtovokzal va avtostansiyalar bilan bog'liq muammolar hal etilmayotgani yo'lovchilar sonini qisqarishiga olib kelmoqda. Keyingi yillarda shaharlararo va shahar atrofi yo'lovchi tashish sifati va xavfsizligi muammosini hal etishga yetarlicha e'tibor qaratilmayapti. Avtomobil transportida yo'lovchi tashishni tashkil etish sohasidagi zamonaviy olimlar A.B.Velmojin E.A.Safronov M.R.Yakimov va boshqalar asosan shahar jamoat transporti muammolariga e'tibor qaratmoqda, Shahar atrofi va shaharlararo transport esa e'tiborsiz qolmoqda. Tashish jarayoni tashkilotchisi (ijro etuvchi hokimiyat organlari) va tashish jarayoni o'rtasidagi aloqaning yo'qligi yo'nalishlar tarmog'ining notekis

rivojlanishiga olib keladi, chunki shahar atrofi va shaharlararo transportda yo'lovchilar oqimi to'g'risidagi ma'lumotlar faqat faoliyati transport jarayonini tashkil etish bilan bog'liq bo'lgan avtovokzallar va avtovokzalarda mavjud. Andijon shahar yo'lovchi tashishda multimodal tashish texnologiyasi dolzarbligi shundaki, shahar yo'lovchilar bir tarafidan kelib boshqasiga jonash uchun multimodal tashishlarni ketishni kerak chunkinki bunday tashuvlar kutib umri o'tkazadigon holatlarni oldini oladi va yo'lovchi o'z manziliga yetib borishini ta'minaydi, bundan tashqari yo'lovchi oqim to'g'ri aniqlanmasligi tufayli avtobus o'rindiqlari to'lib ketishi xolatlari kuzatilyapti, shuning uchun marshrutlarni multimodallashtirish ayni zamonaviy talabdir[2].

1-rasm: Andijon shahar avtobus yo'nalishidagi ko'rsatkichlar tasnifi.

Andijonshahri avtobus yo'nalishidagi ko'rsatkichlar quyidagi shaklda tasniflanadi:

1. Asosiy yo'nalishlar: Bu yo'nalishlar shahar markazidan tashqariga, tumanlarga yoki boshqa shaharlarga olib boradi.
2. Tuman yo'nalishlari: Bu yo'nalishlar shahar markazidan tumanlar va mahalliy hududlarga olib boradi.
3. Mahalla yo'nalishlari: Bu yo'nalishlar tumanlar va mahalliy hududlar orasida faoliyat yuritadi.
4. Toshkent yo'nalishlari: Bu yo'nalishlar Farg'ona shahridan Toshkentga olib boradi.

5. Xalqaro yo'nalishlar: Bu yo'nalishlar Farg'ona shahridan boshqa mamlakatlarga olib boradi[3].

Avtovokzal hududini to'g'ri tanlash ham yo'lovchi tashish samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Andijon shaharga kirib keluvchi 7ta xalqaro yo'llarni bir joyga ya'ni avtovokzal hududiga emas, balki shaharga kirib kelishda 1-2ta yaqin tumanlar uchun alohida-alohida qilib bo'lib tashlash g'oyasi ham bor. Shahar chetida tirbanlik nisbatan kam bo'lganligi uchun bu ortiqcha muammolarni keltirib chiqarmaydi deb o'ylayman. Bu orqali avtovokzal hududi atrofida oqimlar kamayadi va buning natijasida tirbandliklar yuzaga kelmaydi. Lekin to'g'ri hududni tanlash uchun barcha omillarni o'rganib chiqish zarur[4].

"Yo'lovchi tashish" texnologik jarayonlarni boshqarishning avtomatlashtirilgan tizimini ishlash algoritmi Tadqiqotning amaliy ahamiyati quyidagilardan iborat: Harakatlanuvchi tarkibning optimal sonini hisoblashning ishlab chiqilgan va asoslangan modeli yo'lovchi transporti korxonalariga foydalaniladigan harakat tarkibi birliklari sonini kamaytirish imkonini beradi[5].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Alijonovich N. M., Zakirovich N. I. ANDIJON SHAHRIDAGI TRANSPORT OQIMLARINING TAHLILI //PEDAGOG. – 2024. – T. 7. – №. 2. – C. 223-230.
2. Alijonovich N. I. Z. N. M. et al. EFFECT OF SYNTHESIS GAS SUPPLY ON ENGINE PERFORMANCE //MSW Management Journal. – 2023. – T. 33. – №. 2. – C. 125-132.
3. Nurdinov M., Dumahonov F. TRANSPORT SOHASINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARIDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR //Conference on Digital Innovation:" Modern Problems and Solutions". – 2023.
4. Alijonovich N. M., Zakirovich N. I. ANDIJON SHAHRIDAGI TRANSPORT OQIMLARINING TAHLILI //PEDAGOG. – 2024. – T. 7. – №. 2. – C. 223-230.
5. Насиров, И. З., & Гаффаров, М. Т. (2021). Электронная система платежей в автобусах. *Естественнонаучный журнал «Точная наука»*, 117, 2-5.
6. MUMINOVICH, S. A., & ZAKIROVICH, N. I. (2022). Prospects for the development of multimodal transportation technology. *Saybold Report (TSR): Saybold Publications, Box, 644(428)*, 468-475.
7. Насиров И.З., Гаффаров М.Т. Присоединение Республики Узбекистан к Киотской конвенции // *Процветание науки*. 2021. №2 (2). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/prisoedinenie-respubliki-uzbekistan-k-kiotskoy-konventsii> (дата обращения: 29.03.2024).
8. Х.Турабоев. М.Олимжонов (2023). СУЩЕСТВУЮЩЕЕ СОСТОЯНИЕ АВТОБУСНЫХ ОСТАНОВОК В ГОРОДЕ АНДИЖАНЕ. *Science and innovation in the education system*, 2(11), 127-129. <http://econferences.ru/index.php/sies/article/view/9297>

9. Rustamjon o'g, T. R. H. (2023). ANDIJON SHAHAR HUDUDIDAGI EKOLOGIK MUAMMOLAR ASOSIDA SHAHAR TRANSPORTINI TARTIBGA SOLISH. Scientific Impulse, 2(13), 397-399.

10. Rustamjon o'g, T. R. H. (2023). METHODOLOGY OF FACTORS AFFECTING THE PRIORITY OF PUBLIC TRANSPORT IN ANDIJAN CITY IN THE EXAMPLE OF BUS DIRECTION NUMBER 21. JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING, 2(11).

11. Шодмонов С. А., Ортиқов С. С., Abdiraxmonov R.A International jurnal for innovative Enjineering and Management Research Хиндистон Hyderabad 2021 THE RESULTS OF LOBORATORY STUDIES CONDUCTED TO DEVELOP THE TECHNOLOGIY OF RESTOROTION OF SHAFTS March-2021, Volume 10, Issue 03, Pages: 402-404. <https://ijiemr.org/downloads/Volume-10/ISSUE-3 3 0.33> ball

12. Шодмонов С.А Мирзаев Б.Н "Асака автомобилсозлик коллежида автомобилларга техник хизмат кўрсатиш майдончасини техник ва технологик токоминлаштиш" Ўзбекистон, НамМҚИ Машинасозликда инновациялар, энергиятежамкор технологиялар ва ресурслардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш мавзусида Халқаро миқёсдаги конференция 28-29 май 2021 йил Магистр 5А310601 -"Ер усти транспорт востилари ва тизимлпри" 488-491 б.

13. Шодмонов С.А Исроилов Ш.Ш. ПОИСК ОПТИМАЛЬНОГО ИНТЕРВАЛА ДВИЖЕНИЯ АВТОБУСОВ ПО МАРШРУТУ В УСЛОВИЯХ СЛУЧАЙНОГО ПОТОКА ПАССАЖИРОВ Ўзбекистон, НамМҚИ 211-214 bet Машинасозликда инновациялар, энергиятежамкор технологиялар ва ресурслардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш мавзусида Халқаро миқёсдаги конференция 28-29 май 2021 йил Магистр 5А310601 -"Ер усти транспорт востилари ва тизимлпри"

14. угли Рахимов, Р. Р. (2022). Процесс электролитического осаждения хрома на поверхности деталей.

15. угли Рахимов, Р. Р. (2022). МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОЦЕССА ВЫБОРА ОПТИМАЛЬНОГО ТИПА ПОДВИЖНОГО СОСТАВА ДЛЯ ПЕРЕВОЗКИ МЕДИКАМЕНТОВ ПОТРЕБИТЕЛЮ. Journal of new century innovations, 18(5), 109-120.

16. ўғли Раҳимов, Р. Р. (2022). ТАШИШДА ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИНГ СИФАТ КЎРСАТКИЧЛАРИНИ БАҲОЛАШ. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMİY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(14), 656-663.

17. Саримсаков, А. М., & Хакимов, М. (2022). ПРОЕКТИРОВАНИЕ СИСТЕМ ПОЖАРОТУШЕНИЯ, СКОРОСТНОГО ДВИЖЕНИЯ АВТОМОБИЛЕЙ СКОРОЙ ПОМОЩИ НА ПЕРЕКРЕСТКАХ. Universum: технические науки, (4-6 (97)), 9-14.

18. Muminovich, S. A., & Mavlon, X. (2023). AQLLI SVETOFORLAR TECHNOLOGIYANING RIVOJLANTIRISH YOLLARI. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMİY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(16), 228-235.

19. Mavlonbek, X. (2023). ANDIJON VILOYATI BO'STON TUMANIDAGI TRANSPORT OQIMINI BOSHQARISHDA HARAKAT JADALLIGI VA SVETAFOR SIKLLARI

TAHLIL QILISH. MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 1(1), 168-174.

20. Murodjon o'g'li, E. B., & Farhod o'g'li, I. S. (2023). SHAHAR YO 'LLARINI JIHOZLASHDA ME'YORIY TALABLARGA MOSLIGINI O 'RGANISH VA TAVSIYALAR ISHLAB CHIQISH. *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research*, 1(3), 47-50.

21. Esonboyev Behzodbek Murodjon o'g'li. (2023). O'ZBEKISTONDA TRANSPORT SEKTORINING ZAMONAVIY XOLATI VA UNING RIVOJLANISH DARAJASI. *Scientific Impulse*, 2(15), 904-911. Retrieved from <https://nauchniyimpuls.ru/index.php/ni/article/view/13047>

22. Esonboyev Behzodbek Murodjon o'g'li, Valiyeva Mufazzalxon Kazimjanovna, & Yulbasova Navruzaxon Abduraxmonovna. (2023). Patentlash ma'lumotlarini tayyorlash va patetlashga izlash ishlarini olib borish . *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research* , 1(3), 243-248. <https://inno-world.uz/index.php/ojamr/article/view/105>

23. Nazirov, N. (2023). [XARID LOGISTIKASINI TAKOMILLASHTIRISH](#) *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research* 1(3) 303-306 https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=LPkCceIAAAJ&citation_for_view=LPkCceIAAAJ:LkGwnXOMwfcC

24. Nazirov Nodirbek Jamoliddin o'g'li, Omonov Sanjarbek Alijon o'g'li. (2023). Global logistika muammolari va uning rivojlanish istiqbollari: O'zbekiston misoli. *Journal of Academic and Multidisciplinary Research* <https://scholar.google.com/scholar?oi=bibs&cluster=455348351673284052&btnl=1&hl=en>

25. Nazirov Nodirbek Jamoliddin o'g'li Avtomobillarga servis xizmat ko'rsatish jarayonini logistik boshqarish. *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research* <https://inno-world.uz/index.php/ojamr/article/view/101>